

prima instanță: Z. Aramă
(Judecătoria Cimișlia, sediul central)
instanța de apel: Șt. Starciuc, M. Galupa, L. Caraianu
(Curtea de Apel Comrat)

dosarul nr. 2ra-818/18

DECIZIE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de avocatul Ceceli Constantin în interesele lui Savciuc Roman,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Savciuc Roman împotriva Olgăi Cara cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 07 decembrie 2017 a Curții de Apel Comrat prin care a fost admis apelul declarat de Cara Olga, a fost casată hotărârea din 21 martie 2017 a Judecătoriei Cimișlia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii,

c o n s t a ț ă :

La 18 februarie 2016 Savciuc Roman a depus cerere de chemare în judecată împotriva Olgăi Cara cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că pârâta Cara Olga a semnat o recipisă conform căreia i-a împrumutat suma de 47500 de euro. Ținând cont de faptul că el avea o datorie nestinsă de 33000 de euro față de Cara Olga, ultima urma să-i restituie doar diferența de 14700 de euro.

A menționat că la 19 noiembrie 2015 a înmănat pârâtei o pretenție în formă scrisă, prin care i-a adus la cunoștință că la 01 noiembrie 2015 a expirat termenul de restituire a sumei, la care pârâta a răspuns că nu poate restitui suma din cauza imposibilităților financiare.

Consideră că pretenția din 19 noiembrie 2015 demonstrează incontestabil existența relațiilor contractuale dintre părți prin faptul că Cara Olga a luat cunoștință cu textul pretenției și nu a avut careva obiecții, iar faptul că motivul nerestituirii sumei reprezintă situația financiară grea la moment, relevă faptul că ultima, în mod tacit, a solicitat amânarea termenului pentru achitarea datoriei.

Reieșind din prevederile art. 620, 514, 572 Cod civil, reclamantul a solicitat încasarea datoriei din contul pârâtei Cara Olga în sumă de 14700 de euro, precum și a cheltuielilor de judecată în sumă de 11744 de lei, compuse din taxa de stat și cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 21 martie 2017 a Judecătorei Cimișlia, sediul central, acțiunea a fost admisă parțial; s-a încasat de la Cara Olga în folosul lui Savciuc Roman suma de 14500 de euro convertiți în valută națională la momentul executării hotărârii în contul achitării datoriei și cheltuieli de judecată în mărime de 11744 de lei.

Cara Olga a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii și dispunerea scoaterii sechestrului aplicat în temeiul încheierii din 23 februarie 2016 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, pe bunurile mobile, imobile și depunerile bănești ale pârâtei.

Prin decizia din 07 decembrie 2017 a Curții de Apel Comrat a fost admis apelul declarat de Cara Olga, a fost casată hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 12 martie 2018 avocatul Ceceli Constantin, în interesele lui Savciuc Roman, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea ei și menținerea hotărârii primei instanțe, precum și încasarea cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat pentru instanța de recurs în sumă de 4872 de lei.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea. Instanța de apel eronat a apreciat că relațiile dintre Savciuc Roman și Cara Olga nu pot fi calificate în baza art. 867 Cod civil ca fiind un contract de împrumut pe motiv că nu a fost întocmit un act juridic în coraborare cu prevederile art. 208 și 210 alin. (1,2) Cod civil.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Materialele dosarului atestă că prin pretenția din 19 noiembrie 2015 privind încasarea datoriei intimata Cara Olga a indicat sub semnătură că recunoaște suma datoriei față de Savciuc Roman în mărime de 47500 de euro împrumutată la 01 septembrie 2012, dar la data de 19 noiembrie 2015 era în imposibilitate de a restitui suma din motive de dificultate financiară (f.d. 12).

Totodată, prin pretenția din 10 septembrie 2015 adresată de Cara Olga către Savciuc Roman cu privire la restituirea sumei de 33000 de euro, rezultă că Savciuc Roman a recunoscut sub semnătură datoria de 33 000 de euro față de Cara Olga, indicând că la data de 10 septembrie 2015 era în imposibilitate de a restitui suma (f.d.99).

Astfel, în baza înscrisurilor menționate s-a constatat cu certitudine că la data de 10 septembrie 2015 și respectiv 19 noiembrie 2015 părțile datorau una alteia sume bănești (Savciuc Roman datora Olgăi Cara suma de 33 000 de euro, iar Cara Olga lui Savciuc Roman - 47500 de euro), de unde a survenit și diferența de 14 500 de euro.

În aceeași ordine de idei, reclamantul a invocat că la data de 01 septembrie 2012, când a transmis pârâtei suma de 47 500 de euro, ei au semnat o recipisă, fapt indicat în textul pretenției din 19.11.2015, originalul recipisei fiind ulterior pierdut.

Astfel, reclamantul a solicitat încasarea de la Cara Olga a datoriei de 14 700 de euro, anexând cu statut de probă scrisă a existenței pretenției datorii – pretenția din 19 noiembrie 2015.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei, a dispus încasarea de la Cara Olga în beneficiul lui Savciuc Roman a diferenței dintre sume și anume 14500 de euro, admitând acțiunea parțial în limita acestei sume și nu în sumă de 14 700 de euro.

Instanța de apel, judecând apelul, a casat hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, motivându-și soluția prin faptul că pentru demonstrarea datoriei existente nu este suficientă prezentarea doar a pretenției din 19 noiembrie 2015, specificând că este și fără semnătura autorului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind eronate concluziile instanței de apel din următoarele considerente.

Conform art. 514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 867 alin. (1) Cod Civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Faptul încheierii contractului de împrumut în formă scrisă poate fi demonstrat printr-un înscris semnat de părți, prin telegrame, telefonograme, solicitarea în scris din partea împrumutatului de amânare a termenului achitării împrumutului, scrisoarea de garanție cu afirmația că împrumutul va fi restituit și altele asemenea semnate de partea care le-a expedit.

Instanța de recurs reține că conform art. 512, 513 Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației. Obligația trebuie îndeplinită în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit.

Astfel, instanța de recurs conchide că înțelegerea dintre părți consemnată în textul pretenției din 19.11.2015 confirmă faptul încheierii de către părți a unui contract de împrumut și reprezintă o manifestare de voință a părții care confirmă faptul existenței unei datoriei a Olgai Cara față de Savciuc Roman.

Instanța de recurs consideră că această pretenție are putere juridică pornind și de la premisa că Cara Olga, prin intermediul reprezentantului său, a recunoscut în cadrul dezbaterilor judiciare consemnarea acestui act, cu toate că în referință indică contrariul.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că instanța de apel eronat a apreciat că relațiile dintre Svaciuc Roman și Cara Olga nu pot fi calificate în baza art. 867

Cod civil ca fiind un contract de împrumut pe motiv că nu a fost întocmit un act juridic în coraborare cu prevederile art. 207 , 210 alin. (1,2) Cd Civil.

Conform art. 210 alin. (1) Cod civil trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului. În cazul în care, conform legii sau învoielii între părți, actul juridic trebuie încheiat în scris, el poate fi încheiat atât prin întocmirea unui singur înscris, semnat de părți, cât și printr-un schimb de scrisori, telegrame, telefonograme, altele asemenea, semnate de partea care le-a expedit.

În sensul acestei norme de drept, la materialele cauzei este anexată pretenția din 19.11.2015 din care rezultă cu certitudine că Cara Olga indică personal sub semnătură ca a luat cunoștință cu textul pretenției și careva obiecții nu are, iar faptul că motivul nerestituirii sumei reprezintă situația financiară grea la acel moment , relevă că pârâta în mod tacit recunoaște textul pretenției înmânate ei personal de către Savciuc Roman și solicită amânarea termenului pentru achitarea datoriei.

Instanța de recurs consideră că aprecierea instanței de apel, precum că pretenția anexată la materialele dosarului contravine art. 210 alin. (2) Cod civil și nu este suficientă în cazul dat este una neîntemeiată, or conform art. 121 CPC, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar conform art. 122 alin. (2) CPC admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

La fel, Colegiul judiciar consideră că nu pot fi reținute ca fiind pertinente argumentele instanței de apel referitor la lipsa semnăturii lui Savciuc Roman în calitate de autor al pretenției, în condițiile în care Savciuc Roman personal a înmânat pretenția Olgăi Cara, iar înscrisul respectiv în original a fost prezentat instanței de judecată de către reclamant în ședința de judecată. Prin urmare, lipsa semnăturii lui Savciuc Roman nu afectează valabilitatea actului juridic.

Faptul deținerii originalului înscrisului de către Savciuc Roman demonstrează calitatea lui de creditor în raport cu Cara Olga până la proba contrară, or pârâta nu a putut explica în cadrul dezbaterilor de judecată în cadrul instanțelor ierarhic inferioare de ce a semnat acest înscris.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiată hotărârea primei instanțe de admitere în parte a acțiunii și atestă temeinicia recursului declarat și ilegalitatea deciziei instanței de apel, fapt ce impune necesitatea admiterii recursului, casării deciziei instanței de apel și menținerii hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 94 alin. (1,3) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului. Prevederile

alin.(1) și (2) se aplică și la repartizarea între părți a cheltuielilor de judecată în instanță de apel, în instanță de recurs și în cadrul revizuirii.

Având în vedere faptul că Savciuc Roman la depunerea recursului a achitat taxa de stat în sumă de 4355 de lei , instanța dispune încasarea de la Olga Cara în beneficiul lui Savciuc Roman suma de 4355 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea recursului.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Ceceli Constantin în interesele lui Savciuc Roman.

Se casează decizia din 07 decembrie 2017 a Curții de Apel Comrat și se menține hotărârea din 21 martie 2017 a Judecătorei Cimișlia, sediul central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Savciuc Roman împotriva Olgăi Cara cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Olga Cara în beneficiul lui Savciuc Roman suma de 4355 (patru mii trei sute cincizeci și cinci) de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea recursului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru